

RETNINGSLINJER

for bruk av **digitale** og **sosiale medier** i tjenesten
Borg biskop og bispedømmeråd

Hensikt med retningslinjene

Disse retningslinjene er utviklet til hjelp for ansatte til å bruke digitale og sosiale medier i tjenesten på en god måte. Retningslinjene er forpliktende for alle ansatte i Borg bispedømmeråd og tilbys alle øvrige nivåer. Retningslinjene gjelder for digitale og sosiale medier i tjenesten. Når det gjelder privat bruk av sosiale medier er ikke det et anliggende for bispedømmerådet utover at de samme regler gjelder for bruk av sosiale medier som for øvrige medier når man uttaler seg som privatperson om saker som kan ha betydning for arbeidsforhold.

Råd om kommunikasjon i digitale og sosiale medier

Ansatte i Den norske kirken skal alltid rette seg etter gjeldende lover, regler og retningslinjer som gjelder for stillingen, også når man bruker sosiale medier i tjenesten. For prester og andre vigslede stillinger gjelder biskopens tilsyn.

Ved bruk av sosiale medier i tjenesten finnes noen grunnleggende regler å følge:

1. Vær åpen og tydelig
2. Bidra med din kompetanse
3. Vær ærlig og ansvarlig
4. Følg reglene for ulike fora
5. Vær høflig og utøv god dømmekraft
6. Respekter at andre mennesker kan ha meninger som går mot din egne
7. Beskytt konfidensiell og intern informasjon
8. Respekter opphavsretten og personvernet
9. Avklar tidsbruk på sosiale medier i tjenesten
10. Vær nøye med å ivareta sikkerheten

1. Vær åpen og tydelig

Uttaler du deg som ansatt i Den norske kirke, bør du fortelle hvem du er og hva din rolle / faglig oppgave er. Også om du kommenterer spørsmål om Den norske kirken, men gir dine personlige refleksjoner, så er det viktig at du er åpen om hvor du arbeider. Husk at selv om du er tydelig på at du uttaler deg som privatperson og ikke nødvendigvis presenterer offisielle meninger fra Den norske kirken eller på vegne av alle medlemmer av Kirken, så kan du allikevel oppfattes som en representant for Den norske kirke. Dette gjelder spesielt for prester og diakoner, og andre vigslede stillinger, men kan også gjelde for andre yrker. Prøv å gi så fullstendige opplysninger som mulig i profilbeskrivelser for sosiale nettverk. For offisielle sider, som for eksempel på Facebook, bør det alltid være koblet til en e-postadresse fra kirken.no. På denne måten, kan andre sjekke at det virkelig er den norske kirken som er avsender.

2. Bidra med din kompetanse

Skriv innlegg, svar på spørsmål og bidra til dialog, spesielt på dine egne kompetanseområder. På denne måten eventuelle misforståelser eller unøyaktigheter som formidles rettes opp. Du kan også gjøre berørt menighet, kollega eller sokneprest klar over hva som er skrevet, om denne selv ikke er aktiv i det aktuelle forumet. Hvis du mener at et innlegg bør besvares, men er nølende til forumet, eller din kompetanse på området, kan du ta kontakt med kommunikasjonsrådgiver i bispedømmerådet om hjelp til å svare eller til å bidra til å finne en annen person som kan svare på det.

3. Vær ærlig og ansvarlig

Del den informasjonen du har og hold det du lover. Gi bare løfter om fremtidige resultater du er sikker på. Har du gjort en feil og ved et uhell oppgitt feil informasjon, så innrøm det og rett det opp så raskt som mulig. Ærlighet og ansvarlighet bygger tillit, både for deg selv og for Den norske kirke. Lenk gjerne til andre nettsteder og andre aktører i sosiale medier, men husk å sjekke hvem du lenker til, og vis tydelig at det er en ekstern lenke. Vær oppmerksom på at en link kan bli oppfattet som at Den norske kirke anbefaler en bestemt leverandør. Vær også oppmerksom på at et nettsted du lenker til kan endre innholdet til noe som Den norske kirke ikke ønsker å bli assosiert med.

4. Følg reglene for hvert forum

Alle fora i sosiale medier har regler. For eksempel er det ikke lov til å starte to personlige kontoer på Facebook; da kan en konto bli stengt av Facebook uten forvarsel. Instagram og Twitter har også regler for hva slags innhold som kan publiseres. Les deg opp på hvilke regler som gjelder i forumet du bruker og følg dem.

5. Vær høflig og utvis god dømmekraft

Vær alltid høflig og vennlig. Kortfattet skriftlig informasjon av den typen som ofte brukes i digitale og sosiale medier blir ofte oppfattet av mottakeren som så mye hardere i tonen enn om det hadde blitt uttrykt muntlig. I diskusjoner der partene har avvikende meninger er det lett å reagere sterkt. Selv om du oppfatter et innlegg om Den norske kirke som negativt og galt, bevar roen og forklar din posisjon objektivt. Svar aldri i affekt. Be gjerne en kollega lese gjennom innlegget ditt / svaret ditt før du publiserer det. Unngå å bruke et språk som kan fornærme. Unngå ironi. Et godt råd er å prøve å bekrefte den andre partens følelse eller opplevelse på en eller annen måte. Husk også at et svar gitt i et åpent forum alltid kan leses av mange andre som følger tråden.

6. Respekter at andre mennesker kan ha meninger som går mot din egne

Ytringsfriheten er en grunnleggende rettighet i et demokratisk samfunn. Det betyr i dette tilfellet at hver og en er i sin fulle rett til å uttrykke både positive og negative kommentarer om Den norske kirke. At andre snakker om Den norske kirke må vi forholde oss til. Ikke prøv å kontrollere denne kommunikasjonen, men å delta og gi dine synspunkter, og korriger direkte feil. Benytt anledningen til å lære av andres synspunkter eller egne feil.

7. Beskytt konfidensiell og intern informasjon

Gi aldri ut konfidensiell informasjon om enkeltpersoner, aktualiteter, innkjøp, leverandører, ansatte, eller lignende. Når det gjelder andres spekulasjoner om den norske kirkens konfidensielle interne informasjon, legg bare ut ting som er offentlige.

8. Respekter opphavsretten og personvernet

Den norske kirkens offisielle logoer og varemerker kan bare brukes for godkjente formål. På den norske kirkens nettsted kan grafisk profil lastes ned. Vi jobber for å utvikle grafiske elementer til bruk i sosiale medier. Det er ikke lov å bruke Den norske kirkes logo som privat profilbilde eller på en privat blogg. Bruk aldri andres materiale uten tillatelse, og husk å oppgi kilder og følg opphavsrettsregler for ulike publikasjoner. Grunnregelen er at du ikke kan bruke andre bilder eller tekster, med mindre opphavspersonen klart har uttalt at materialet er fritt til å bruke, for eksempel ved å anvende en Creative Commons lisensavtale. Felles for alle avtaler er at man alltid skal angi hvem som er opphavsperson.

Lær mer om Creative Commons på <http://www.creativecommons.no>. Om personvern: Du er selv ansvarlig for all informasjon du legger ut på profilen din. Legg ikke ut bilder eller personopplysninger om andre uten først å ha spurt dem om lov. Vær forsiktig med å legge ut opplysninger om politisk oppfatning, tro og seksuell legning om andre. Dette er i norsk og europeisk personvernlovgivning regnet som sensitive personopplysninger. Det du ikke ville sagt om deg selv eller andre i en større forsamling av kjente og ukjente personer, bør du heller ikke publisere på Internett. Opplysninger du gir i "fortrolighet" til venner på din profil, kan lett bli klippet ut og benyttet i helt andre sammenhenger.

På www.datatilsynet.no finner du veiledninger og på <https://intranett.kirken.no/> finner du avtalemaler du kan bruke for å innhente tillatelser til bildebruk.

9. Avklar tidsbruk på sosiale medier i tjenesten

Muligheten til hele tiden å være på nettet gjør at grensen mellom privat og profesjonelt liv kan bli uskarpt. Deler av nyhetsstrømmen i sosiale medier kan være av privat interesse, mens andre deler er av faglig interesse. Det er også de som bruker sosiale medier for pastorale oppgaver og til å kommunisere med ulike målgrupper. For mange er det derfor ikke mulig å trekke et skarpt skille mellom privat

og tjenestemessig bruk av sosiale medier. Avklar med din nærmeste leder om hvor mye tid du vil bruke i sosiale medier, og for hvilke formål. Tilstedeværelsen i sosiale medier, som en representant for din arbeidsgiver, blir da en del av jobben. Klare strukturer for arbeidet bidrar også til at du kan spare dine egne ressurser og unngår å bli overarbeidet.

10. Vær nøye med å ivareta sikkerheten

Hvis din menighet / sokn / bispedømme eller en annen enhet har kanaler i sosiale medier, for eksempel en Facebook-side, en Twitter eller Instagramkonto, sørg for at dere er minst to som er administratører for kontoen. Sørg også for å velge et sikkert passord, og for å endre passordet med jevne mellomrom. Ikke bruk samme passord for alle kontoer og kanaler. Noen ganger sprer uønsket informasjon seg som trojanere, virus og annen skadelig programvare på Internett. For å redusere slik risiko, har Den norske kirke en rekke ulike tekniske løsninger som brannmurer, virusbeskyttelse og mer. I noen tilfeller vil disse sikkerhetstiltakene begrense muligheten til å få tilgang til sosiale medier. Forsøk aldri å omgå slike begrensninger, men ta en diskusjon med den lokale IT- eller administrativ støtte, slik at de kan undersøke mulighetene for å gi deg trygg tilgang til de ressursene du trenger.

Annet

Sjelesorgssamtaler

Folk snakker gjerne om eksistensielle spørsmål i sosiale medier. Både prester, diakoner og andre ansatte har her flotte muligheter til å nå en bred gruppe mennesker som sjelden eller aldri kommer til gudstjenester. En sjelesorgssamtale kan begynne gjennom en kontakt i sosiale medier. Bekreft samtalepartneren, huske å skrive tittelen din (det er bra at mottakeren vet om det er, for eksempel, en prest, diakon eller kommunikasjonsrådgiver som svarer), og hvis samtalen utvikler seg til å bli mer personlig, tilby gjerne en fortsettelse i et annet forum eller tips personen om andre digitale tjenester som for eksempel nettprestene.

Ved trusler og trakassering

Hvis du skulle oppleve trusler eller trakassering i digitale og sosiale medier, ta umiddelbart kontakt med din leder. Trusler og trakassering skal rapporteres til politiet. Trusler og trakassering og annen upassende oppførsel bør også rapporteres til de respektive fora som Facebook, Twitter og Instagram, fordi det finnes regler som ikke må brytes og som gir grunn til at en konto kan stenges av en administrator. Du kan også rapportere innlegg som er støtende for andre. Hvis du er usikker på hva du skal gjøre, ta kontakt med din nærmeste leder eller kommunikasjonsrådgiver i bispedømmet.

Disse retningslinjene er utviklet på grunnlag av Svenska kyrkans retningslinjer for bruk av sosiale medier i tjenesten, og med inspirasjon fra heftet Profesjonsetikk for prester, utgitt av Presteforeningen juni 2017.

DEN NORSKE KIRKE
Borg bispedømmeråd

Retningslinjer for bruk av digitale og sosiale medier i tjenesten
Borg biskop og bispedømmeråd